

Školský vzdelávací program materskej školy „ROK V ĽUPČI“

Názov MŠ: ZŠ s MŠ Partizánska Ľupča

Stupeň vzdelania: predprimárne vzdelávanie

Vyučovací jazyk: slovenský

Zriad'ovateľ: Obec Partizánska Ľupča

Riaditeľ ZŠ s MŠ: Mgr. Ľuboš Hošala

Kontakt: zsplupca@gmail.com

Prerokovaný a schválený : 31. 08.2023 na zasadnutí PR

Miesto a dátum vydania: V Partizánskej Ľupči dňa 31.8.2023

1. Pri tvorbe Školského vzdelávacieho programu sme vychádzali z predchádzajúcich rokov. Nakoľko je MŠ obklopená krásnou prírodou, je pretkaná históriou, rozhodli sme sa ponechať „starý“ názov ROK V LUPČI

Školský vzdelávací program s názvom „Rok v Lupči“ rešpektuje podmienky materskej školy. Je zameraný na rozvoj všetkých duševných a telesných kvalít dieťa, vychádza tiež zo záverov a analýz doterajšej praxe, záujmov, potrieb detí a smeruje deti k tradíciám modernými metódami.

2. Vymedzenie vlastných cieľov a poslania výchovy a vzdelávania

Vlastné ciele a poslanie výchovy a vzdelávania sme si stanovili v súlade s cieľmi výchovy a vzdelávania ustanovenými v školskom zákone č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „školský zákon“) podľa ktorého:

„Materská škola podporuje osobnostný rozvoj detí v oblasti sociálno-emocionálnej, intelektuálnej, morálnej, estetickej, rozvíja schopnosti a zručnosti, utvára predpoklady na ďalšie vzdelávanie. Pripravuje na život v spoločnosti v súlade s individuálnymi a vekovými osobitosťami detí.“ Tiež sú v súlade so všeobecnými cieľmi ustanovenými v Štátnom vzdelávacom programe pre predprimárne vzdelávanie v materských školách. Pri vymedzovaní vlastných cieľov a poslania výchovy a vzdelávania sme vychádzali aj z dlhodobej koncepcie materskej školy, analýzy potrieb materskej školy, zo zistení z autoevalvácie materskej školy. Zároveň sme nadviazali na tradície materskej školy a v neposlednom rade sme sa snažili zohľadniť požiadavky rodičov.

Vlastné ciele materskej školy:

- Stimulovať u detí psycho- somatický vývin, ich pohybové schopnosti, obratnosť, zlepšenie telesnej zdatnosti aj pohybovej kultúry, zvyšovať zapájanie sa detí do pohybových aktivít spolu s rodičmi tak, aby považovali šport a pohybovú aktivitu za súčasť svojho životného štýlu.
- Rozvíjať rečové schopnosti a jazykové zručnosti u detí, podnecovať ich k tvorivému sebavyjadrovaniu a podporovať kladný vzťah ku knihe a detskej literatúre.
- Rozvíjať schopnosti detí pozorovať a orientovať sa v dopravnom prostredí ako aj hodnotiť vzniknuté situácie z hľadiska bezpečnosti.
- podporovať u detí zdravé sebavedomie s dôrazom na sebapoznanie, aby primerane niesli zodpovednosť za svoje konanie, slobodne sa vyjadrovali s ohľadom na ich práva, potreby a názory iných.

3. Stupeň vzdelania, ktorý sa dosiahne absolvovaním školského vzdelávacieho programu , dĺžka pobytu dieťaťa v materskej škole

Materská škola poskytuje celodennú výchovu a vzdelávanie s možnosťou poldennej dochádzky dieťaťa do materskej školy. Dĺžka pobytu dieťaťa v materskej škole je spravidla tri roky a viac (deti s OPŠD). Forma výchovy a vzdelávania je zakotvená v školskom poriadku a organizačnom usporiadaní denných činností. Dieťa sa prijíma do materskej školy na celodenný pobyt, prípadne na poldenný pobyt. Novoprijaté deti sú zaraďované na adaptačný pobyt , ktorý je najviac tri mesiace, prípadne na diagnostický pobyt.

Predprimárne vzdelanie získa dieťa absolvovaním posledného ročníka vzdelávacieho programu odboru vzdelávania v materskej škole.

Predprimárne vzdelávanie ukončuje dieťa spravidla v školskom roku, v ktorom do 31. augusta dosiahne šiesty rok veku a dosiahne školskú spôsobilosť.

Predprimárne vzdelávanie môže dieťa ukončiť aj vtedy, ak nedovršilo šiesty rok veku, ale podľa vyjadrenia príslušného školského zariadenia výchovného poradenstva a prevencie a všeobecného lekára pre deti a dorast môže plniť povinnú školskú dochádzku (predčasné zaškolenie dieťaťa na žiadosť rodičov). Dokladom o získanom stupni vzdelania je osvedčenie o absolvovaní predprimárneho vzdelávania.

4. Vlastné zameranie materskej školy

Zameranie materskej školy vychádza z analýz a záverov doterajšej praxe , záujmov a potrieb detí a spoločnosti. S ohľadom na vývoj v spoločnosti smerujeme od tradičnej školy k modernej s novými metódami výchovno - vzdelávacej práce. Profilácia je zameraná v súčinnosti s prípravou dieťaťa na vstup do základnej školy a kooperáciu s bežným životom. Spoznávanie okolitého sveta približujeme deťom výchovno- vzdelávacieho procesu, ktorý je orientovaný na osobnostný rozvoj detí v jednotlivých oblastiach. Naším cieľom je rozvíjať u detí schopnosti a zručnosti, utvárať u nich predpoklady na ďalšie vzdelávanie a pripravovať ich na život v spoločnosti v súlade s jednotlivými vekovými a individuálnymi osobnosťami. Vychádzame z predpokladu, aby každé dieťa zažilo v materskej škole radosť, lásku, pochopenie, aby bolo stále šťastné, tvorivé , a tak mohlo vnímať krásu okolo seba.

Školský vzdelávací program s názvom „Rok v Ľupči“ rešpektuje podmienky materskej školy.

4.1. Rozvíjanie predčitateľskej gramotnosti

V rámci komunikačných kompetencií sa u dieťaťa na konci predprimárneho vzdelávania očakáva osvojenie si predčitateľskej gramotnosti. V materskej škole sa predčitateľská gramotnosť rozvíja ako príprava na zvládnutie a osvojenie si procesu čítania a písania

v základnej škole. Výhodou v predprimárnom vzdelávaní je, že dieťa môže slobodne tvoriť obsah a reprodukovať význam počutého textu, čo dáva možnosť rozvíjaniu slovnej zásoby, fantázie a obrazotvornosti. Podpora počiatočného čítania a písania sa usiluje predovšetkým o vytvorenie pozitívneho vzťahu k týmto procesom v škole. V tomto procese ide predovšetkým o nadobúdanie skúseností s písanou rečou. Vývin gramotnosti prispieva predovšetkým k porozumeniu prečítaného textu, chápanie významu a funkcií písaného textu a uvedomenie si vzájomného vzťahu medzi písaným a hovoreným jazykom. V neposlednom rade rozvíja pozitívny vzťah k literatúre, ku knihám, kultúre a budúcemu vzdelávaniu sa.

Oblasť predčitateľskej gramotnosti sa v našej materskej škole rozvíja prostredníctvom nasledovných činností:

- vytvorenie podnetného prostredia s prvkami predčitateľskej gramotnosti ako je abeceda, geometrické tvary, čísla a farby....
- vzdelávanie sa v danej oblasti či už formou samovzdelávania, alebo prostredníctvom kontinuálneho vzdelávania
- vytváranie popredčitateľskej pomôcky na podporu rozvoja predčitateľskej gramotnosti
- vo výchovno-vzdelávacej činnosti využívame metódy predčitateľskej gramotnosti
- vymieňanie si skúseností a prezentácia na stretnutiach interného metodického združenia
- rozvíjame jemnú motoriku a koordináciu oka a ruky ako prípravu na písanie – dopĺňanie pomôcok na rozvíjanie grafomotoriky
- eliminovať nesprávnu výslovnosť a nárečové prvky v reči dieťaťa
- realizujeme aktivity zamerané na rozvoj aktívnej slovnej zásoby
- vedieme deti k osvojovaniu si určité začiatok a koniec textu, smer písaného textu

4.2 Oblasť regionálnej výchovy / rozvoja

Regionálna výchova vedie ku vzťahu a úcte k človeku, obci, mestu, vlasti, k výchove národného povedomia a k občianskej spolupatričnosti. Tvorí súčasť výchovného pôsobenia, každodenného kontaktu detí s okolitou realitou, rodičmi a učiteľmi. Prostredníctvom úrovne kvality týchto kontaktov a vznikajúcich väzieb je silne ovplyvňovaný vzťah detí k hodnotám, k vytváraniu a rozvíjaniu ich vzťahov a postojov k okoliu. Edukačná činnosť je zameraná na to, aby deti v rámci regionálnej výchovy:

- ❖ Poznali históriu a kraj, kraj, kde žijú, školu a jej okolie, svoju triedu
- ❖ Poznali obec, v ktorej žijú, čo sa im najviac páči, čím sa pýši obec, pamätné miesta, sochy, stavby, história, povesti, piesne, šport a kultúra, osobnosti, ale aj súčasnosť vo všetkých smeroch.
- ❖ Vzťah k tradíciám a folklóru

- ❖ Pracovné listy a podobne

4.3 Oblasť enviromentálnej výchovy

Podľa rezortnej koncepcie enviromentálnej výchovy , vzdelávania a osvetu do roku 2025 MŽP SR enviromentálna gramotnosť predstavuje osvojenie si poznatkov a zručností v oblastiach získavania informácií, výskumu, kritického myslenia, riešenia problémov a rozhodovania. Gramotný občan je schopný použiť naučené k budúcemu štúdiu , práci, vo voľnom čase, každodennom živote a pri celoživotnom vzdelávaní. Na čiastočné získanie tejto gramotnosti u detí predškolského veku by sme využili predovšetkým

- ❖ Výlety a exkurzie do prírody,
- ❖ aktivity so zameraním na starostlivosť o rastliny,
- ❖ zážitkové učenie v prírode, športovo- enviromentálne aktivity s problematikou Zem, voda, ekológia , príroda,
- ❖ Pracovné listy...

4.4 Oblasť dopravnej výchovy

Dopravná v materskej škole nie je o výučbe a znalosti dopravných značiek a pravidiel , ale predovšetkým o rozvoji všetkých zmyslov , ktoré dieťa potrebuje ako účastník cestnej premávky. Ak sa deti naučia, že aj keď sa hrajú, musia vnímať kamaráta , rešpektovať ho a dodržiavať pravidlá hry , rozvíjame u nich životné postoje , ktoré budú môcť uplatňovať aj pri pohybe v dopravnom prostredí (Pospíšilová 2013). V podmienkach materskej školy by sme chceli rozvíjať dopravnú výchovu predovšetkým v spolupráci s rodinou, hrami na ihrisku (kolobežky, odrážadlá, bicykle...), prechádzkami , pri ktorých si budeme všímať dopravné značky, prechody pre chodcov a zastávky autobusov, aktivitami, pri ktorých sa zameriame na samostatnosť ako chodcov tak aj ostatných účastníkov cestnej premávky.

5. Učebné osnovy materskej školy

Učebnými osnovami našej materskej školy sú vzdelávacie štandardy jednotlivých vzdelávacích oblastí Štátneho vzdelávacieho programu. Učivo je rozdelené do tematických celkov, ktoré sú rozdelené do týždenných tém. Tematické celky a témy úzko súvisia s ročnými obdobiami a sviatkami. Dopoldňajšie vzdelávacie činnosti sú dané výkonovými štandardami a ich výkonovými úrovňami tak, aby bolo dodržané minimálne odporúčané rozvrhnutie vzdelávacích oblastí podľa Štátneho vzdelávacieho programu s časovou frekvenciou na jeden mesiac. Ostatné organizačné formy sú dané konkrétnymi aktivitami. Pri plánovaní aktivít vychádzame z možností školy a prostredia, v ktorom sa nachádza materská škola.

Charakteristika obsahových celkov stručne predstavuje základný tematický rámec, v ktorom sa výchova a vzdelávanie pohybuje. Realizácia jednotlivých celkov nie je časovo obmedzená, témy si učiteľky tvoria alebo volia samé s ohľadom na aktuálne rozvojové potreby detí tak, aby poskytli deťom priestor pre ich zmysluplné učenie sa. Návrhy tém pre učiteľky sú orientačné, majú charakter odporúčaní. Učiteľky si môžu zvoliť navrhnuté témy, ktoré rozširujú, zužujú, prehlbujú podľa potrieb detí, alebo vytvárajú úplne novú tému v rámci obsahového celku. Obsah vzdelávania v materskej škole sa vymedzuje v nasledovných vzdelávacích oblastiach:

- ❖ Jazyk a komunikácia
- ❖ Matematika a práca s informáciami
- ❖ Človek a príroda
- ❖ Človek a svet práce
- ❖ Človek a spoločnosť
- ❖ Umenie a kultúra
- ❖ Zdravie a pohyb

6. Vyučovací jazyk

Vyučovacím jazykom v materskej škole, Základná škola s materskou školou Partizánska Ľupča 419, je štátny jazyk Slovenskej republiky – slovenský jazyk podľa § 12 zákona 245 / 2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) . Výchova a vzdelávanie sa realizuje v štátnom jazyku a je v zhode so zriaďovacou listinou materskej školy.

7. Spôsob, podmienky ukončenia výchovy a vzdelávania a vydávanie o získanom vzdelaní

Predprimárne vzdelanie získa dieťa absolvovaním posledného ročníka predprimárneho vzdelávacieho odboru v materskej škole. Dokladom o získanom stupni vzdelania je Osvedčenie o absolvovaní predprimárneho vzdelávania, ktoré vydáva ZŠ s MŠ. Osvedčenie sa vydáva na konci školského roka s dátumom 30. jún príslušného kalendárneho roka. Vydáva sa na základe žiadosti zákonného zástupcu alebo zástupcu zariadenia. Deťom, o ktorých škola vie, že budú mať odložené plnenie povinnej školskej dochádzky a budú navštevovať materskú školu aj v budúcom školskom roku sa toto osvedčenie nevydáva. Predprimárne vzdelávanie ukončuje dieťa spravidla v školskom roku, v ktorom do 31. augusta dovŕši šiesty rok veku a dosiahne školskú spôsobilosť. Predprimárne vzdelávanie môže dieťa predčasne ukončiť ak nedovŕšilo šiesty rok veku pri dosiahnutí školskej spôsobilosti podľa vyjadrenia príslušného zariadenia výchovného poradenstva a prevencie a všeobecného lekára pre deti a dorast, ktorí odporučia predčasné zaškolenie dieťaťa.

8. Personálne zabezpečenie

Materská škola je dvojtriedna. Výchovno-vzdelávaciu činnosť zabezpečujú piati pedagogickí zamestnanci materskej školy a pomocný vychovávateľ, ktorí spĺňajú kvalifikačné predpoklady v súlade o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov a s vyhláškou MŠVVaŠ SR č. 1/2020 Z. z. (Vyhláška Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky o kvalifikačných predpokladoch pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov), ktorou sa ustanovujú kvalifikačné predpoklady a osobitné kvalifikačné požiadavky pre jednotlivé kategórie pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov v znení neskorších predpisov.

Dve učiteľky majú ukončené vysokoškolské vzdelanie II: stupňa (Mgr.) a tri učiteľky I. stupňa (Bc.). Príslušné vzdelanie sa odzrkadľuje aj vo výchovno- vzdelávacom procese, kde využívajú získané poznatky a aplikujú inovatívne spôsoby.

9. Materiálno-technické zabezpečenie a priestorové podmienky

Materskú školu tvorí prízemie budovy Základnej školy v Partizánskej Ľupči, na ktorom sa nachádza aj školská jedáleň. K štandardnému a nezastupiteľnému vybaveniu materských škôl patria hračky. Ich výberu, kvalite a veku primeranosti je potrebné venovať zvýšenú pozornosť. Súčasťou materiálno-technického vybavenia materskej školy je detská a odborná

literatúra, učebné pomôcky, telovýchovné náradie a náčinie, hudobné nástroje, didaktická a audiovizuálna technika, digitálne technológie atď.

INTERIÉR

Materská škola má tri triedy s príslušenstvom potrebným na oddych, sú zariadené nábytkom, hračkami a pomôckami z prevažne prírodných materiálov, poskytujúce dostatočný priestor pre pohyb, voľnú hru aj cielené vzdelávacie aktivity detí, a dve spálne. Materiálno-technická základňa (učebné pomôcky, audiovizuálna technika, multimediálne zariadenia) je na vyhovujúcej úrovni. Napriek tomu je neustále dopĺňaná modernejším zariadením. Špecifikom je oddychová časť priamo v triedach, ktorými sú detské domčeky, tzv. „tulivaky“, gauč, penové kocky, ktoré umožňujú relaxáciu dieťaťa počas prebiehajúcich hier, prípadne je vhodným priestorom na pokojnú a sústredenú činnosť. V každej triede sa nachádza aj spotrebný materiál na pracovné činnosti podľa potrieb a veku dieťaťa. Vybavenie materskej školy neustále dopĺňame podľa finančných možností zriaďovateľa, ako aj získavaním financií prostredníctvom projektov a dotácií.

Priestory materskej školy sú nové, čisté, vymaľované, vyhovujúce hygienickým požiadavkám.

EXTERIÉR

Súčasťou zariadenia je školská záhrada, kde sa nachádzajú štyri ihriská

- „predné“ - preliezky s domčekom a dvomi šmýkačkami, hojdačky, kolotoč, exteriérová posilňovňa, lanová pavučina;

- „zadné“ - oddychová zóna „altánok“, ktorý je tienistý priestor na oddych, pieskovisko, hojdačky, preliezky, kruhy;

- multifunkčné ihrisko;

- dopravné ihrisko.

Preliezačkami sú prispôsobené tak, aby zdokonaľovali rozvoj obratnosti, altánok, hojdačky a lavičky slúžia na oddych, športové a dopravné ihrisko poskytuje možnosti pre široké spektrum športových, bádateľských aj hrových aktivít detí. Školský dvor je oplotený a v poobedných hodinách prístupný pre obyvateľov obce.

10. Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelaní

Počas pandémie Covid 19 sa riadime Nariadením vlády Slovenskej republiky o niektorých opatreniach na zabezpečenie výkonu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v čase mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu vyhláseného v súvislosti s ochorením COVID-19 č.115/ 2020 Z.z.

Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní sú v materskej škole zabezpečené v súlade so zákonom č.124/ 2006 Z.z. o BOZP a zákonom č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov, vyhláškou MZ SR č. 527/2007 Z. z. o požiadavkách na zariadenia pre deti a mládež, vyhláškou MZ SR č. 521/2007 Z.z. o podrobnostiach a požiadavkách na pieskoviská.

Materská škola pri výchove a vzdelávaní, pri činnostiach priamo súvisiacich s výchovou a vzdelávaním a pri poskytovaní služieb je podľa Štátneho vzdelávacieho programu pre predprimárne vzdelávanie v materských školách (2015) povinná:

- prihliadať na základné fyziologické potreby detí,
- vytvárať podmienky na zdravý vývin a na predchádzanie sociálnopatologických javov,
- zaistiť bezpečnosť a ochranu zdravia detí,
- poskytnúť nevyhnutné informácie na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia detí,
- viesť evidenciu registrovaných školských úrazov detí, ku ktorým došlo počas výchovno-vzdelávacej činnosti alebo pri činnostiach organizovaných materskou školou.

Problematika zaistenia bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní je podrobne rozpracovaná v Prevádzkovom poriadku a v Školskom poriadku materskej školy.

11. Vnútný systém kontroly a hodnotenia detí

Celý vnútorný systém kontroly a hodnotenia detí je založený na pedagogickom hodnotení vzdelávacích výsledkov v predprimárnom vzdelávaní a znamená hodnotenie individuálneho pokroku dieťaťa v rozvoji a učení sa. Jeho zmyslom je priebežné sledovanie vývoja každého jedného dieťaťa.

Sleduje sa s ním ako dieťa zdokonaľuje vo svojich schopnostiach, zručnostiach, ako sa mu darí v hrách a bežných činnostiach. Ako sa cíti, čo momentálne prežíva. Úlohou učiteľky je vyhodnocovať, či dieťa a na akej úrovni dosahuje pokroky vo vzdelávaní. Cieľom je, aby zistila, čo dieťa potrebuje a podľa toho potom postupuje v jeho výchove a vzdelávaní. Práca učiteľky nekončí iba vyhodnotením stavu, ale so získanými poznatkami ďalej pracuje, využíva ich v prospech dieťaťa. Učiteľka priebežne hodnotí aj svoju prácu a jej výsledky. Sleduje a vyhodnocuje vhodnosť prístupu k deťom a s ním spojenú efektívnosť spôsobu práce. Toto pedagogické hodnotenie pomáha k tomu, aby každé dieťa v materskej škole prospievalo, dobre sa cítilo, naučilo sa potrebným a užitočným zručnostiam a poznatkom a aby vo svojom rozvoji dosiahlo maximum ich možností. Každé dieťa je hodnotené zvlášť, teda sú zabezpečované jeho individuálne vzdelávacie potreby tak, aby mohlo dosiahnuť optimálnu perцепčno-motorickú, kognitívnu a citovo-sociálnu úroveň ako základ pripravenosti na školské vzdelávanie a na život v spoločnosti.

K tomuto účelu slúžia učiteľke štruktúrované záznamy, ktoré jej poskytujú dobrý a dlhodobý prehľad o rozvoji a učení dieťaťa i o zrealizovaných opatreniach a ich účinnosti. Forma uskutočňovania záznamov je ponechaná na dohode dvoch učiteliek v triede.

Záznam je dokladom výsledkov pedadogického úsilia učiteľky, najlepšie vypovedá o tom, čo sa dieťa pod jej vedením naučilo, odkiaľ a kam sa posunulo.

12. Vnútorý systém kontroly a hodnotenia zamestnancov školy

Hodnotenie pedagogických zamestnancov

Vnútorý systém kontroly a hodnotenia zamestnancov školy predstavuje vyvážený pomer medzi vonkajším hodnotením a sebahodnotením. Výsledky, kvalitu a náročnosť výkonu pedagogickej činnosti, mieru osvojenia si a využívania profesijných pedagogických zamestnancov hodnotíme v zmysle zákona č.138/2019 Z.z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov jedenkrát ročne (do 31. augusta kalendárneho roka).

Z pohľadu toho, kto hodnotí realizujeme:

- a) sebahodnotenie a sebareflexia pedagogického zamestnanca formou sebareflexívneho dotazníka,
- b) hodnotenie odborných pedagogických zručností
- c) hodnotenie pedagogického zamestnanca deťmi – formou kresby a následného rozhovoru,
- d) hodnotenie záujmu o profesijný rast- samoštúdium, účasť na kontinuálnom vzdelávaní, zvyšovanie kvalifikácie.
- e) hodnotenie pedagogického zamestnanca riaditeľom – formou hospitácií, analýzou pedagogickej dokumentácie, hodnotiaceho rozhovoru.
- f) hodnotenie propagácie materskej školy na verejnosti..
- g) dodržiavanie pracovnej disciplíny a bezpečnosti pri práci.

Problematika je podrobne rozpracovaná v ročnom pláne vnútornej kontroly školy, ktorý je súčasťou plánu práce školy.

Hodnotenie nepedagogických zamestnancov

- a) hodnotenie kvality vykonanej práce,
- b) hodnotenie osobností zamestnanca a jeho sociálneho správania.

13. Požiadavky na kontinuálne vzdelávanie pedagogických a odborných zamestnancov

Prioritnou úlohou materskej školy je vytvorenie takých podmienok , aby každý pedagogický zamestnanec mal záujem neustále sa vzdelávať.

Vedenie materskej školy Partizánska Ľupča poskytuje priestor iniciatíve pedagogických zamestnancov v oblasti inovácie výchovy a vzdelávania, umožní prezentovať inovačné postupy svojej práce, ktorými sú najmä autorstvo alebo spoluautorstvo schválených alebo odporúčaných učebníc v tlačenej alebo digitálnej podobe. Pedagogických zamestnancov podporujeme v absolvovaní vzdelávaní, ktoré súvisia s výkonom pedagogickej činnosti.

Podrobnosti o kontinuálnom vzdelávaní pedagogických zamestnancov sú podrobne rozpracované v ročnom pláne kontinuálneho vzdelávania pedagogických zamestnancov materskej školy vypracovanom na základe analýzy aktuálnych vzdelávacích potrieb zamestnancov, aktuálnych potrieb detí a vzhľadom k zameraniu materskej školy.

Podľa plánu kontinuálneho vzdelávania si všetky učiteľky rozvíjajú a dopĺňajú profesijné kompetencie prostredníctvom akreditovaných programov kontinuálneho vzdelávania organizovaných Metodicko-pedagogického centra aj inými subjektami, ktoré majú oprávnenie poskytovať kontinuálne vzdelávanie v súlade s platným právnym stavom a tiež sebavzdelávaním, účasťou na dostupných webinároch, samoštúdiom a prostredníctvom interného metodického združenia. Podporujeme a motivujeme učiteľky vo zvyšovaní si kvalifikácie formou vykonania prvej a druhej atestácie , ale aj vysokoškolským štúdiom.

PRIEBEŽNE PLNENÉ VÝKONOVÉ ŠTANDARDY VZDELÁVACÍCH OBLASTÍ VO VÝCHOVNO-VZDELÁVACOM PROCESE ŠKOLY:

Vzdelávacia oblasť Matematika a práca s informáciami

Geometria a meranie

- Poskladá z primeraného množstva útvarov obrázkov podľa predlohy, pokynov a na danú tému.

Vzdelávacia oblasť Človek a spoločnosť

Eudia v blízkom a širšom okolí

- Oslovuje menom rovesníkov v triede.
- Pozná mená učiteliek v triede.
- Predstaví sa deťom i dospelým.
- Nadviaže adekvátny sociálny kontakt (verbálny i neverbálny) s inými osobami – deťmi i dospelými.

Základy etikety

- Volí vhodný pozdrav vzhľadom na aktuálnu situáciu a odzdraví primerane situácii.
- Odzdraví primerane situácii akceptujúc osobu, s ktorou sa zdraví.
- Používa pozdrav, prosbu, poďakovanie, ospravedlnenie vzhľadom na aktuálnu situáciu.
- Rešpektuje dohodnuté pravidlá spoločensky prijateľného správania.
- Správa sa ohľaduplne k deťom i dospelým.

Eudské vlastnosti a emócie

- Identifikuje pozitívne a negatívne ľudské vlastnosti.
- Spolupracuje v skupinovej činnosti na základe osobných predpokladov.
- Sústreď sa na činnosť na základe zapojenia vôľových vlastností.
- Dokončuje individuálnu alebo skupinovú činnosť.
- Vyjadruje pocity zo zážitku, vypočutej rozprávky alebo príbehu – pozitívne i negatívne.
- Reaguje spoločensky prijateľným spôsobom na aktuálne prejavy emócií – pozitívne i negatívne.
- Opíše aktuálne emócie.

Prosociálne správanie

- V dialógu vie vypočuť iných (deti i dospelých).
- Rozlišuje dobré a zlé správanie.
- Správa sa priateľsky k deťom i dospelým.
- Požiada o pomoc, keď si to situácia vyžaduje a poďakuje za pomoc od druhých.

- Poskytne iným pomoc.
- Obdarí iných.
- Podelí sa o veci.
- Reaguje adekvátne na dobré skutky.
- Presadzuje sa v hre alebo v činnosti spoločensky prijateľným spôsobom.
- Nenásilne rieši konflikt.
- Odmieta nevhodné správanie.
- Odmieta kontakt s neznámym dospelým.
- Uvedomuje si na elementárnej úrovni dôsledky svojho správania.
- Pozná na elementárnej úrovni svoje práva a splniteľné povinnosti.

Dopravná výchova

- Pozná a dodržiava základné pravidlá správania účastníkov cestnej premávky týkajúce sa chodcov (vychádzky – pobyt vonku).
- Pozná a dodržiava základné pravidlá správania sa v úlohe cestujúceho v hromadnej doprave a úlohe spolujazdca (výlety, exkurzie, výcviky, kurzy).
- Pozná význam dopravných značiek.

Geografia okolia

- Pri opise krajiny používa pojmy ako vrch, les, pole, lúka, potok, rieka, jazero.
- Pozná najznámejšie prírodné krásy regiónu, napr. rieku, ktorá preteká cez daný región, pohorie či vodnú plochu (vychádzky do blízkeho, vzdialenejšieho okolia MŠ – pobyt vonku, výlety do prírody).

Vzdelávacia oblasť Jazyk a komunikácia

Hovorená reč – Komunikačné konvencie

- Aktívne a spontánne nadväzuje rečový kontakt s inými osobami – deťmi i dospelými.
- Reaguje na neverbálne signály (gestá, mimiku), udržuje očný kontakt, hlasnosť prejavu prispôsobuje situácii.
- Používanie jazyka prispôsobuje sociálnym situáciám a vzťahom.
- Pozná a dodržiava základné pravidlá vedenia dialógu.

Vzdelávacia oblasť Človek a príroda

Vnímanie prírody

- Uvedomuje si zmeny v prírode počas roka.
- Identifikuje prvky počasia a realizuje krátkodobé pozorovania zmien v počasí

Vzdelávacia oblasť Zdravie a pohyb

Hygiena a sebaobslužné činnosti

- Má osvojené základné hygienické návyky (použitie toalety a toaletného papiera, umývanie rúk po použití toalety, umývanie rúk pred jedlom a po zašpinení sa atď.).
- Ovláda základné sebaobslužné činnosti.
- Aktívne sa zúčastňuje na príprave stolovania (desiata, obed, olovrant), používa príbor a dodržiava čistotu pri stolovaní.
- Udržiava poriadok vo svojom okolí.

Pohyb a telesná zdatnosť

- Ovláda tieto základné lokomočné pohyby: chôdza, beh, skok, lezenie, plazenie, kotúľanie.
- Manipuluje s náčiním: hádzanie, chytanie, podávanie, odrážanie, preskakovanie atď.
- Dodržiava pravidlá v pohybových hrách.
- Zvládne turistickú prechádzku.
- Ovláda správnu techniku bicyklovania, kolobežkovania a iných sezónnych aktivít.

Vzdelávacia oblasť Človek a svet práce

Materiály a ich vlastnosti

- Vhodne využíva či spracúva materiály pri modelovaní objektov alebo výrobe jednoduchých nástrojov.
- Chápe technický náčrt ako návod pre vytvorenie predmetu.
- Podľa návrhu (schémy, náčrtu, predlohy) zhotoví daný predmet.
- Pracuje podľa jednoduchého kresleného postupu.
- Vytvorí jednoduchý výrobok a pomenuje jeho účel.
- Jednoducho opíše postup zhotovenia vybraných výrobkov (Hry a hrové činnosti, pobyt vonku).

Užívateľské zručnosti

- Vhodne používa náradie a nástroje pri príprave, úprave predmetu alebo materiálu.
- Má jednoduché užívateľské zručnosti predmetov dennej potreby v domácnosti a aj elementárnych pracovných nástrojov v dielni či záhrade (Hry a hrové činnosti, pobyt vonku).
- Manipuluje s drobnými predmetmi a rôznymi materiálmi.

Vzdelávacia oblasť Umenie a kultúra – Hudobná výchova

Rytmické činnosti

- Realizuje rytmický sprievod k riekankám a piesňam.

Inštrumentálne činnosti

- Využíva hudobné nástroje Orffovho inštrumentára na vyjadrenie charakteru, nálady piesne či skladby.
- Zvláda jednoduché inštrumentálne spievody k piesňam a riekankám.

Hudobno-pohybové činnosti

- Vyjadrí charakter piesní a hudby
- Imituje pohyb v hudobno-pohybových hrách. prirodzeným kultivovaným pohybom.

Hudobno-dramatické činnosti

- Vyjadruje piesne, riekanky a hudobné skladby prostriedkami hudobnej dramatiky.

Vzdelávacia oblasť Umenie a kultúra –Výtvarná výchova

Výtvarné činnosti s tvarom na ploche

- Skladá tvary a skladaním vytvorí novotvar (nové zobrazenie) a pomenuje ho.
- Vystrihuje časti obrázkov.
- Spája časti obrázkov lepením.
- Dotvára tvary kresbou (maľbou) a pomenuje výsledok.

Výtvarné činnosti s tvarom v priestore

- Modeluje tvary z mäkkej modelovacej hmoty
- Skladá, spája z rôznych materiálov priestorovú zostavu, pomenuje ju.

Spontánny výtvarný prejav

- Výtvarne vyjadruje svoje predstavy o svete.
- Používa rôzne maliarske nástroje.
- Opíše obsah kresby.

Výtvarné činnosti s farbou

- Ovláda niekoľko techník maľovania.

PEDAGOGICKÉ STRATÉGIE DOSAHOVANIA CIEĽOV ŠKVP

Rozvoj osobnosti dieťaťa MŠ sa realizuje prostredníctvom **metód výchovy a vzdelávania**, ktoré vedú k zmenám vo vedomostiach, zručnostiach, postojoch a osobnostných vlastnostiach detí MŠ. Využívané metódy v procese edukácie detí predstavujú konkrétne postupy činnosti učiteliek MŠ, ktoré sú zamerané na motivovanie detí k hre, učeniu, práci, k pravidlám pozitívneho správania, k sprostredkovaniu nových poznatkov, k ich upevňovaniu a diagnostickému prevereniu.

K základným skupinám metód uplatňovaných v MŠ patria **motivačné metódy**, ktoré sledujú vzbudenie záujmu dieťaťa, jeho vlastnej aktivity, vnútornej potreby poznať, vedieť, uplatniť.

Využívanie skupiny **expozičných metód** vedie k osvojovaniu si poznatkov, vedomostí, skúseností, zručností, postojov a hodnôt, ktoré vedú k hľadaniu riešení, podnecujú tvorivé myslenie, rozvíjajú samostatné uvažovanie, premýšľanie, vedú k rozvoju individuality.

V rámci expozičných metód sú zámerne využívané metódy inovačné – heuristické, metódy rozvíjajúce tvorivosť, problémové, interaktívne. V expozičnej fáze výchovy a vzdelávania detí sú ciele výchovy a vzdelávania dosahované množstvom uplatňovaných ďalších metód – slovné metódy, práca s knihou a ilustračným materiálom, metódy zážitkového učenia, inscenačné – hra, dramatizácia, názorno-demonštratívne, manipulačné, konštruktívne, praktickej činnosti, bádateľské a výskumné, metódy grafickej a výtvarnej činnosti, stimulačné, situačné, interaktívne, participatívne, metódy aplikačné, metódy vedúce k objavovaniu javov, vzťahov, súvislostí, metódy predčitateľskej, finančnej, prírodovednej gramotnosti.

Dominantnou metódou výchovy a vzdelávania detí je **metóda hry**, v ktorej dieťa prejavuje iniciatívu, tvorivosť vlastnou aktivitou a samostatne získava poznatky, skúsenosti, zručnosti, ktoré sú základom pre jeho ďalší individuálny rozvoj. Hra vedie dieťa k sebakontrolu, seberealizácii, sebazdokonaľovaniu a sebahodnoteniu, podporuje rozvoj sebaregulácie dieťaťa.

Cieľom uplatňovaných **fixačných metód** – metódy opakovania v edukačnom procese - je uchovať nadobudnuté poznatky, vedomosti, skúsenosti, zručnosti detí.

Úroveň zvládnutia činností, hry, učiva deťmi školy je posudzovaná prostredníctvom **diagnostických metód**, ku ktorým patrí metóda pozorovania, rozhovoru s deťmi, hodnotenie výkonov detí, analýza úloh a produktov činnosti detí, portfólia a pozorovacie hárky.

Charakter výchovy a vzdelávania určujú v MŠ i rešpektované a uplatňované **didaktické zásady výchovy a vzdelávania**, a to zásada komplexného rozvoja osobnosti dieťaťa, individuálneho prístupu, zásada cieľavedomosti, názornosti, sústavnosti a primeranosti, uvedomelosti a aktivity, zásada vedeckosti.

Výchova a vzdelávanie detí MŠ je organizovaná prostredníctvom rôznych **organizačných foriem výučby** - frontálna, individuálna, individualizovaná, skupinová forma, kooperácia a jej základné typy - kooperácia ako nápomoc, kooperácia ako vzájomnosť, kurzy, súťaže, exkurzie, výlety, škola v prírode, oslavy, vystúpenia detí..., v rôznych organizačných formách denného poriadku.

Spôsob vzdelávania a edukačné stratégie smerujú k participatívne, interaktívne a zážitkové učenie, ktoré je založené na skúsenosti a prepojené so životom. Dieťaťu umožňuje slobodný prejav – rečový, pohybový, hudobno-pohybový, výtvarný, dramatický, hudobno-dramatický a tak prežívať zážitky úspechu. Realizovaná výchova a vzdelávanie detí MŠ má činnosť a procesualný charakter.

MŠ uplatňuje **princípy humanistickej výchovy a vzdelávania** - individualizuje výchovno-vzdelávací proces s ohľadom na možnosti a schopnosti dieťaťa (jedinečnosť), podporuje pozitívne vzťahy dieťaťa k sebe samému, motivuje ho k cieľenej seberealizácii, k svojmu rastu, rozvoju (sebarozvoj), rozvíja pozitívne medziosobné vzťahy (socializácia dieťa v zmysle humánnych hodnôt), kladie dôraz na prežívanie (emocionalizácia dieťaťa), vytvára pozitívnu socio-emočnú klímu, uplatňuje formatívne hodnotenie, zážitkové a skúsenostné učenie sa dieťaťa. Dbá na vyváženú proporcionalitu rozvoja kognitívnej, psychomotorickej a afektívnej stránky osobnosti dieťaťa a to v osobnostnej (vzťah k sebe), sociálnej (vzťah k ľuďom) a obsahovej (vzťah k svetu) dimenzii vzdelanosti (celosť rozvoja).

METÓDY A PROSTRIEDKY HODNOTENIA DOSIAHNUTIA VYTÝČENÝCH VÝCHOVNO-VZDELÁVACÍCH CIEĽOV

Metódy hodnotenia dosiahnutia vytýčených výchovno-vzdelávacích cieľov:

- **formatívne hodnotenie** - priebežné, poskytujúce okamžitú spätnú väzbu v priebehu procesu učenia sa dieťaťa,
- **normatívne hodnotenie** -porovnávanie s objektívnou normou: výkonové štandardy ŠkVP, porovnávanie so subjektom samotným na základe individuálnej vzťahovej normy (porovnanie dieťaťa s úrovňou vlastných možností a schopností – jeho vlastný pokrok, posun v čase) a sociálnej normy (porovnávanie výkonu subjektu s výkonom detí v skupine rovesníkov),
- **sumatívne hodnotenie** - periodické posúdenie výsledkov detí po ukončení preberanej témy týždňa,
- **sebahodnotenie detí formou:** slobodného výberu činností (dieťa si volí počet úloh, poradie úloh, obtiažnosť úloh, materiál k úlohám, miesto, partnerov), priebežného hodnotenia (sebakontrola – autokorekcia na základe okamžitej spätnej väzby – autokorektívne pomôcky, pracovné listy, oporné schémy, ktoré obsahujú vzor správneho riešenia), záverečného hodnotenia detí (po ukončení činnosti: faktické – vecné, emocionálne – postoj k činnosti realizované v hodnotiacom komunikatívnom kruhu.

Prostriedky hodnotenia dosiahnutia vytýčených výchovno-vzdelávacích cieľov:

- hodnotiace hárky detí,
- produkty detských činností: pracovné listy, produkty výtvarných, pracovných činností detí, portfólio.

Vzdelávací program Materskej školy pri ZŠ s MŠ Partizánska Ľupča bol prerokovaný na zasadnutí členov Pedagogickej rady dňa 31. 08. 2023

Vypracovala: Bc. Lenka Pethöová